

Teollisuusunionismi kutsuu teitä taisteluun oikeuksienne puolesta. Tulkaa mukaan! Älkää sortuko vaikka teitä sorretaan. Älkää masentuko vaikka teitä masennetaan. Teillä on vielä yksi mahdollisuus pelastua. Se mahdollisuus on taistelu. Teidän taistelu voimanne on solidarisuus.

Teollisuusunionismi opettaa teille miten teidän on taisteltava. Se näyttää teille tien, joka johtaa vapauteen.

Liittykää teollisuusunionistien riveihin. Kirjoittakaa nimenne sen jäsenkirjaan ja te olette allekirjoittaneet kapitalistisen järjestelmän kuolemantuomion. Silloin te olette vapautuksenne tiellä!

Katsaus Ruotsin Työväenliikkeen Historiaan

Kirj. Elmer Swanson.

(Jatkoa viime numeroon.)

Ruotsin yleislakko v. 1909.

PITKÄAIKAINEN työnsulku v. 1908 teki valistavaa jälkeä työläisten keskuudessa. Työväenjärjestöt, varsinkin Sosialistinen Nuorisoliitto, käyttivät tilaisuutta hyväkseen tekemällä ansiokasta valistustyötä yhteiskunnallisten kysymysten selvittämiseksi ja työläisten yhtenäisyyden luomiseksi. Niinpä heinäkuun 20 päivä, jolloin yli puoli vuotta kestänyt työnsulku julistettiin loppuneeksi, järjestyneet työläiset tunsivat olevansa entistä tukevammalla maaperällä. Tämän kiirastulen lävitse kulkiessaan he olivat oppineet arvokkaan läksyn. Käytännössä saamaansa kokemuksen perusteella he nyt tunsivat työväenluokan luokkasolidarisuuden valtavan voiman. Työnantajain alkama työnsulku muodostui ainoastaan kenraaliharjoitukseksi suurempaan yhteiskunnalliseen draamaan — suurlakkoon.

Aika oli mitä otollisin työläisten luokkakäsitteiden selvittämiseksi. Käduttava työnsulku nostatti työväestön pohjakerrokset liikkeelle järkyttäen vuosisatain vanhoja traditioita. Työn jättäminen heräsi toimintaan luokkana luokkansa hyväksi. Se valmistautui antamaan voimakasta iskua, vastahyökkäystä, työnantajaluokalle — ja se antoikin sen.

Kolmesataa viisikymmentä tuhatta työläistä, yksi kahdeskymmenes osa Ruotsin asukasluvusta, antoivat näytännön, jota katsellessa työnantaja-luokka tyrmistyi. Kolmesataa viisikymmentä tuhatta työläistä, joiden menneisyys oli täynnä katkeruutta ja joiden tulevaisuus näytti synkältä ja toivottomalta, nousivat taisteluun ihmisoikeuksiansa puolesta. Kolmesataa viisikymmentä tuhatta työläistä osoitti, että pääoma ilman työtä ei tuota mitään.

Yleislakkoliike sai alkunsa verrattain vähäpätöisestä palkkaseikkauksesta kutomoteollisuudessa. Mutta olosuhteet ja yleinen mieliala oli kypsytynyt siihen pisteeseen, jossa taistelua ei enää voinut välttää. Lakkoliike levisi kulovalkean tavoin. Gothenburgin teurastimotyöläiset olivat ensimmäisenä yhtymässä myötätuntoisuuslakkoon. Lakkokomitea kutsui lakkoon kirjapaino- ja raitiotyöläiset. Malmossa yhtyi lakkoon kaikki työläiset jokaisella alalla. Tukholmassa, Ruotsin pääkaupungissa, yhtyi heti lakkoon kaupungin palveluksessa olevat työläiset ja sähkösanomalinjain kunnossa pitäjät. Työläiset ympäri maan käsittivät, että hetki on tullut jolloin on lyötävä ja he löivät.

Työnantajat ja heidän takanaan oleva hallitus, joutuivat tukalaan asemaan. Sitä ei suinkaan helpoittanut Sosialistisen Nuorisoliiton toimenpiteet, joiden tarkoitus oli antaa yleislakkoliikkeelle vallankumouksellinen luonne. Porvariston vaikeuksia ei ollut omaan vähentämään Skandinavian työläisten osoittamat solidarisuuden ilmaukset. Suomen työläiset keräsivät avustusta; Tanskan työläiset lupasivat antaa viikkopalkastaan prosenttia niin kauan kuin lakko kestää; Norjan työläiset lähettivät heti \$40,000 ja ryhtyivät keräämään lisää. "Kaikilta näkökulmilta Ruotsin lakkoliike on mielenkiintoisin ja huomattavin tapahtuma, mitä työväenliikkeen historiassa on milloinkaan ennen tapahtunut," lausui amerikalainen "Outlook"-julkaisu lokakuun numerossa 1909.

On aivan luonnollista että sotilaskoneisto kokonaisuudessaan oli valmiina toimintaan. Mutta valmiina olivat myöskin työläiset ja heidän orgaaninsa. Useissa kaupungeissa lakkokomitean asettamat poliittiset ottivat järjestyksen pidon huolekseen. Minkäänlaista liikettä ei saanut harjoittaa

ilman lakkokomitean lupaa. Nämä toimenpiteet herättivät vallankumouksen pelkoa, ei ainoastaan Ruotsin porvariston, vaan muidenkin maiden porvariston keskuudessa. American Review of Reviews lausui siitä: "Vallankumouksellisena toimenpiteenä yleislakko on vaarallinen ase ja tehokkuudessaan ehkä täydellisesti parrikaadien arvoinen. Rauhallinen yleislakko kuitenkin hyvin helposti muuttuu päinvastaiseksi, osittain sen vuoksi, koska se halvaannuttaa yhteiskunnan toiminnan, joka pitemmän päälle koskee yhtä tuhosasti työläisfin kuin työnantajiinkin, osittain sen vuoksi, koska yleislakko ei voi kovin kauan säilyttää rauhallista luonnettaan."

Niin suuri kuin tämä yleislakko olikin, ei sitä kuitenkaan voida sanoa täydelliseksi yleislakoksi, sillä sosialidemokratinen johtajisto, heille luonteenomaisista syistä, kieltäytyivät laajentamasta lakkoa rautatie-, posti-, kaasun-, vesi-, katujen puhdistus ja kunnallislaitosten työläisiä koskevaksi, koska se siten tulisi häiritsemään "yleisöä"! On aivan selvää, että ainakin nämä työläiset pitäisi kutsua laksoon, jos yleislakon aikoo saada sellaiseksi, että sillä olisi mahdollisimman tehokas vaikutus.

Yleislakon Jälkiseuraukset.

Mikäli yleislakon tuloksia arvioidaan työläisten hetkellisten taloudellisten etujen kannalta, niin voidaan olla yksimielisiä siitä, että työläiset eivät hyötäneet siitä läheskään niin paljon kuin olisi voinut otaksua. Mutta syy siihen löytyy aivan ilmeisesti siitä omituisesta "yleisön säälimisestä", joka lakon johdolle näkyi olleen sydämen asiana. Kaikki asiantuntijat ovat yksimielisiä siitä, että jos lakko olisi laajennettu täydelliseksi yleislakoksi, niin se olisi täydellisesti voitettu yhdessä viikossa.

Työväen järjestäytymisen kannalta katsottuna lakossa saatuja kokemuksia voidaan pitää sangen arvokkaina, varsinkin sen vuoksi koska työläiset alkoivat täten saatujen kokemuksiansa opastamina järjestöjensä uudelleen ja uusille perustuksille rakentamisen.

Yleislakolla itse asiassa oli laajempi ja syvämpi merkitys kuin ainoastaan hetkellisten etujen voittaminen. Kysymys todellisuudessa oli työväenjärjestöjen elämästä tai kuolemasta. Työnantajaluokka oli päättänyt perinpohjaisesti hävittää työläisten järjestöt ja tukahduttaa työläisten taisteluhengen. Mutta siinä he kuitenkin täydelli-

sesti pettyivät. — Siinä suhteessa voidaan Ruotsin yleislakon voittoa pitää loistavana.

Kansallisjärjestön konventsionissa marraskuun 22 p. oli 580 edustajaa ja lukuisasti veljesedustajia ulkomaisten työväenjärjestöistä. Konventsioni kesti yhdeksän päivää. Konventsionissa käsiteltiin etupäässä yleislakossa esille tulleita asioita, joita edustajat harkitusti mutta rohkeasti käsitelivät.

Edustajien harkittavana oli kaksi erittäin tärkeää ja kansainvälistä mielenkiintoa herättävää asiaa. Toinen niistä oli järjestön täydellinen uudelleen järjestäminen, toinen koskien suhtautumista Ruotsin Sosialidemokratiseen puolueeseen. Että uudelleenjärjestäminen otettiin vakavalta kannalta, näkee siitäkin kun välttelyyn meni kokonaista kaksi päivää, jona aikana 180 edustajaa otti välttelyyn osaa. Keskustelun tuloksena valittiin komitea, jonka tehtäväksi tuli laatia uudelleenjärjestämislunnon joka on alistettava järjestöjen keskusteltavaksi ja hyväksyttäväksi kuusi kuukautta ennen 1911 konventsionia. Komitea eväätettiin uudelleenjärjestämissuunnitelmansa perustaksi ottamaan asteittaisen siirtymisen ammattionionismista teollisuusunionismiin. Sosialidemokratiseen puolueeseen nähden otettiin myöskin verrattain huomiota herättävä kanta. Union esipuheessa oleva pykälä, joka velvoitti taloudelliseen järjestöön kuuluvan union liittymään paikallisiin sosialistipuolueen yhdistyksiin, metallityöläisten esityksestä, pienellä äänen enemmistöllä tämä pykälä pyyhittiin pois. Tämän johdosta konventsioni antoi selityksen, että tarkoituksena ei ole rikkoo työläisten solidarisuutta, mutta koska konventsioni käsittää sosialistipuolueen olevan luonteeltaan poliittisen, kun sitävastoin unionit ovat taloudellisia järjestöjä, niin sen perusteella ne eivät voi kuulua kiinteästi yhteen.

Varsin huomattavaa mielenkiintoa herätti konventsionissa tehty esitys, että toimeenpaneva komitea määrätään tekemään täydellinen selonteko syndikalistisen liikkeen toiminta- ja menettelytapoista. Esitys kuitenkin hyljättiin, mutta suurella enemmistöllä hyväksyttiin päätöslauselma, että tästä lähtien ranskalaiset taistelutavat kapitalistiluokkaa vastaan, tulevat näyttelemään huomattavaa osaa Ruotsin työväenliikkeen taisteluissa.

Yleislakon ansioksi on epäilemättä luettava se voimakas sysäys, jonka johdosta radikaalinen suun-

ta Ruotsin työväenliikkeessä nousi määrääväksi tekijäksi. Tämän perusteella voidaan käsittää miksi Ruotsin työväenliike vielä nytkin kelpaa monessa suhteessa esikuvaksi muiden maiden työväenliikkeelle. Sosiaalidemokratit sensijaan kärsivät lakossa musertavan tappion, koska heidän menettelytapansa lakon aikana osottautuivat sangen epäkäytännöllisiksi.

Ruotsin työnantajajyhdistys myöskin joutui sekasortoiseen asemaan yleislakon johdosta, ollen ainakin jonkun aikaa melkein täydellisesti toimintakyvytön.

Syndikalismin Alkuvaihteet.

Kuten on jo ennemmin käynyt selville, synnytti yleislakon osittainen epäonnistuminen tyytymättömyyttä ja vakavaa arvostelua poliittista liikettä kohtaan ja erityisesti siihen tapaan, millä lakkoa johdettiin. Arvostelivat ainekset eroitettiin ja vähemmän tyytymättömät erosivat omasta tahdostaan.

Yleislakon jälkeen v. 1910 nämä tyytymättömät ainekset perustivat oman, syndikalistisen, järjestönsä. Ensimmäisen toimintavuoden lopulla oli siinä 21 paikallisosastoa, joiden yhtenäinen jäsenmäärä oli 696. Seuraavana vuotena jäsenmäärä nousi jo 1175. Ensimmäinen kymmenvuotinen toimintakausi osoitti syndikalistisen liikkeen säännöllistä eteenpäin menoa, ollen siinä v. 1919 jo 363 paikallisosastoa ja 24,000 jäsentä.

Ensimmäisen kymmenen vuoden ajalla syndikalistinen järjestö kävi 1,046 lakkotaistelua, joista 705 päättyi täydellisellä voitolla. Häviöllä päättyi 84 lakkoa ja 257 päättyi kompromissiin. Tämän

lisäksi käytiin lukuisasti pienempiä lakkoja, joissa monenlaisia keinoja käyttäen saatiin työläisille tuntuvia parannuksia. Näihin alkoihin alettiin ottaa käytäntöön I. W. W:n Amerikassa käyttämiä keinoja "työmaa lakkoja." Niinpä näitä uusia menettelytapoja käyttäen rakennustyöläiset kohottivat palkkansa puolessatoista vuodessa 145 prosenttia, tammik. 1 p. 1917 ja kesäk. 30 p. 1919 välisellä ajalla. Nämä ovat siksi huomattavia saavutuksia, että ne takaavat syndikalistiselle liikkeelle pysyväisen maaperän Ruotsissa.

Ruotsin työväenliikettä ei voi aivan täydellisesti ymmärtää, ellei tiedä että kuuluisan yleislakon jälkiseurauksena oli myöskin 14,000 toimintakykyisimmän työläisen "mustallistaaminen." Tämä tarkoittaa sitä, minkä me hyvin ymmärrämme, että työnantajaliiton hallinnan alaisilla työpaikoilla heidän oli enää mahdoton saada työtä. Tämän vuoksi he joutuivat kulkemaan ympäri maan — hyvin huonolla työnsaantimahdollisuudella — mutta sitä hedelmällisempää oli heidän harjoittamansa agitatsioni uusien menettelytapojen selvittämisessä. Suuri osa heistä joutui pakenemaan ulkomaille, pääasiassa Amerikkaan. — Tämän yhteydessä voidaan mainita, että yhteen aikaan Red Graniteissa, Wisconsinissa oli I. W. W:llä murtimomiesten paikallisosasto, jonka jäsenistö muodostui melkein kokonaisuudessaan näistä Ruotsin työväenliikkeen kasvattamista työläisistä.

Näiden ulkomaille, varsinkin Euroopan maihin, paenneiden pakolaisten asema oli luonnollisesti tuokala. — Köyhälistö saa taisteluistaan maksaa kaltoin hinnan.

(Jatketaan.)

Numerotietoja Eri Aloilta

YHDYSVALTAIN kansan sisääntulot olivat vuonna 1919 yhteensä \$67,000,000,000. Vuonna 1928 ne olivat \$89,000,000,000. Tämän maan maanviljelyksessä olevien sisääntulot vuonna 1919 olivat yhteensä \$15,000,000,000. Vuonna 1928 ne olivat \$12,000,000,000. — Nämä numerot ovat Kansain valtion kuvernööri Clyde M. Reedin julkaisemia.

* * *

Yhdysvaltain pankkien antamat lainat ja sijoitukset ovat jälkeen v. 1914 nousseet keskimäärin

180 pros. New Yorkin kaupungissa olevien pankkien lainat ja sijoitukset 217 pros., Detroitin 466 pros., Dallasin, Tex. 437 pros. St. Louis, Mo. ollen alimmalla asteella, jossa pankkien lainat ja sijoitukset ovat nousseet vain 97 pros.

Kokonaisuudessaan oli Yhdysvaltain pankkien antamat lainat ja sijoitukset vuonna 1914 yhteensä \$20,876,000,000 ja vuonna 1929 yhteensä \$58,533,000,000. New Yorkin kaupungissa olevien pankkien lainat ja sijoitukset vastaavasti \$3,978,000,000 ja \$12,605,000,000; Detroitin \$178,000,-